

0333CH03

ਸਾਡੇ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਫਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਅਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਛਿਲਕਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾਏ।

ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ੫, ੧੦, ੨੦ ਅਤੇ ੬੦ ਦੇ ਸਮੂਹ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਿਆ।

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਬਣਾਇਆ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਵੱਡਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਿਰਫ ਦਸ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ: ੦, ੧, ੨, ੩, ੪, ੫, ੬, ੭, ੮, ੯; ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸੂਝਵਾਨ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਕਾਢਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਟੀ.ਵੀ., ਕੰਪਿਊਟਰ, ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੀ ਕਾਢ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ। ਨੰਬਰ ਲਿਖਣ ਦਾ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ, ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕਾਢ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਿੱਸਾ "੦" ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ "ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ" ਸੀ। ਇਹ ਨੰਬਰ ੦ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅੰਕ ਲਿਖਣ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ!

ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਾਂਗੇ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਣਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਕਰੀਏ

੧. ਤਸਵੀਰ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਲਿਖੋ।

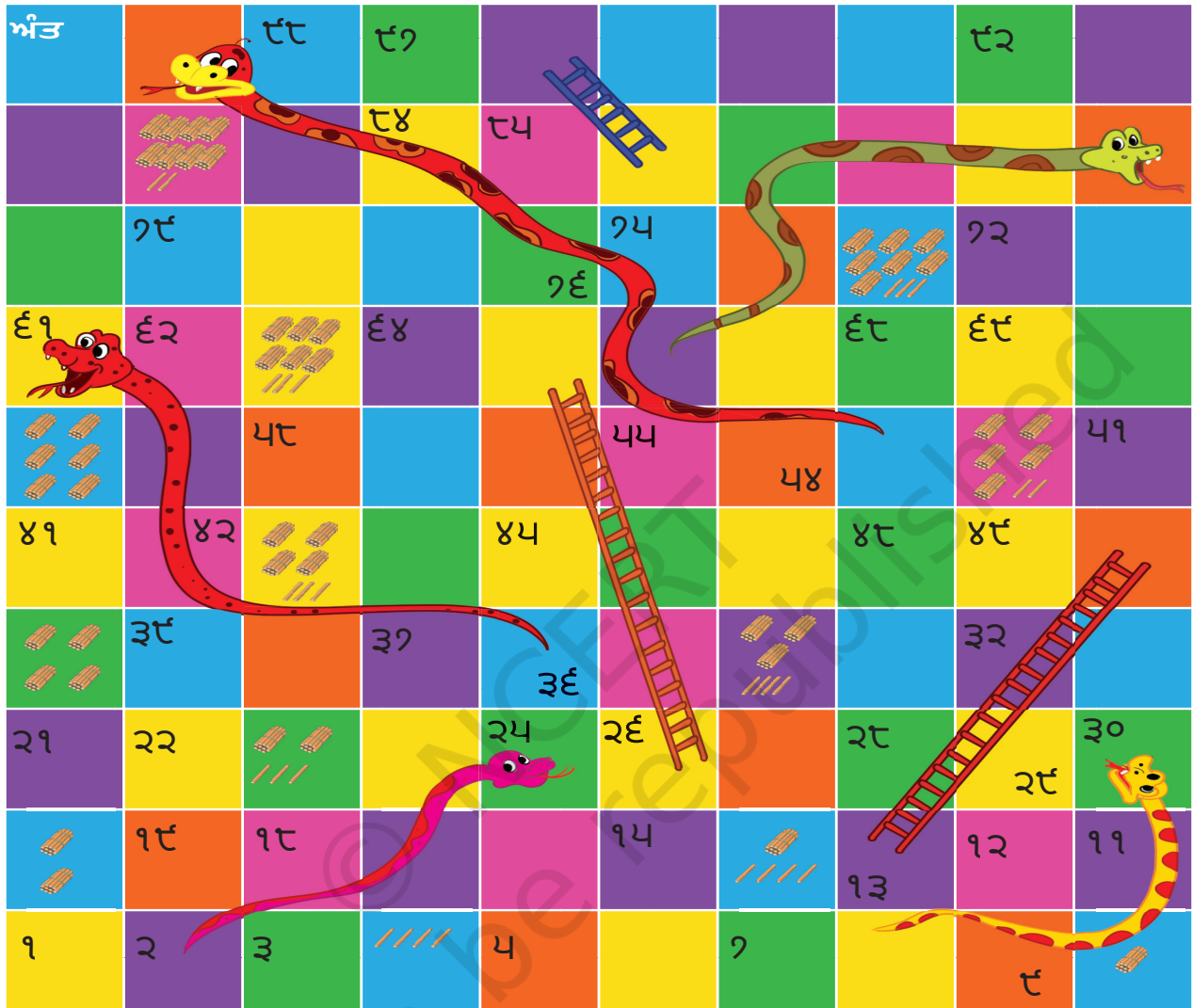
- a. ਸੰਤਰੇ :
- b. ਚੂੜੀਆਂ :
- c. ਲੱਡੂ :
- d. ਬਰਫੀ :
- e. ਬਿੰਦੀਆਂ :
- f. ਕੇਲੇ :

ਆਓ ਅਸੀਂ ਖੇਡੀਏ

ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਨੰਬਰ ਭਰੋ।

ਸੱਪਾਂ ਅਤੇ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ:

- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ੧੩ ਤੋਂ ਪੌੜੀ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੋਗੇ?
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ੨੫ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਸੱਪ 'ਤੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਨੰਬਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੋਗੇ?
- ਤੁਸੀਂ ੯੬ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ। ਮਰਨ 'ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਨੰਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਪ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਓ?
- ਬੰਡਲਾਂ ਅਤੇ ਢਿੱਲ ਡੰਡਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸੱਪ ਦੀ ਪੂਛ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਨੰਬਰ ਦਿਖਾਓ।
.....

ਆਓ ਸੋਚੀਏ

ਮੈਂ ਇੱਕ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਘੜਾ ਹਾਂ।
ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਨੰਬਰ ਦੱਸੋ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਅਗਲਾ ਨੰਬਰ ਦੱਸਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਕਿਹਾ ੪੨, ਘੜੇ
ਨੇ ਕਿਹਾ ੪੩

ਮੈਂ ਕਿਹਾ ੩੯, ਘੜੇ ਨੇ
ਕਿਹਾ

ਮੈਂ ਕਿਹਾ ੬੩, ਘੜੇ ਨੇ
ਕਿਹਾ

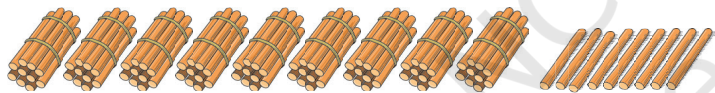
ਮੈਂ ਕਿਹਾਘੜੇ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ੯੦

ਮੈਂ ਕਿਹਾਘੜੇ ਨੇ
ਕਿਹਾ.....

ਮੈਂ ਕਿਹਾ ੯੯ ਘੜੇ
ਨੇ ਕਿਹਾ ੧੦੦

ਕੀ ਹੈ
੧੦੦?

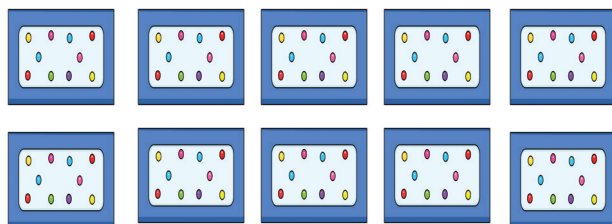
ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ੧੦੦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
੯੯ ਤੋਂ ਵੱਧ ੧੦੦ ਹੈ।

੧੦ ਸੋਟੀਆਂ ਦੇ ੧੦ ਬੰਡਲ ੧੦੦ ਸੋਟੀਆਂ ਹਨ

ਓ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸੈਂਕੜਾ ਬਣਾਇਆ।
ਇਹ ੧੦੦ ਦੌੜਾਂ ਹਨ

੧੦ ਬਿੰਦੀਆਂ ਦੇ ੧੦ ਪੈਕੇਟ ਹਰੇਕ ਮਿਲ ਕੇ ੧੦੦
ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਨੋਟ: ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਡਲਾਂ ਅਤੇ ਢਿੱਲੀਆਂ ਸੋਟੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਰਚਿਸ ਦੀਆਂ ਸਟਿੱਕਾਂ ਨਾਲ
ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ।

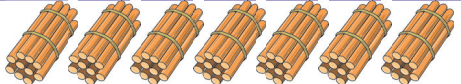
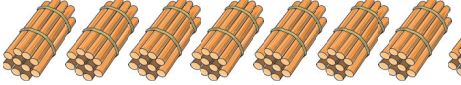

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ੧੦੦ ਹੈ।

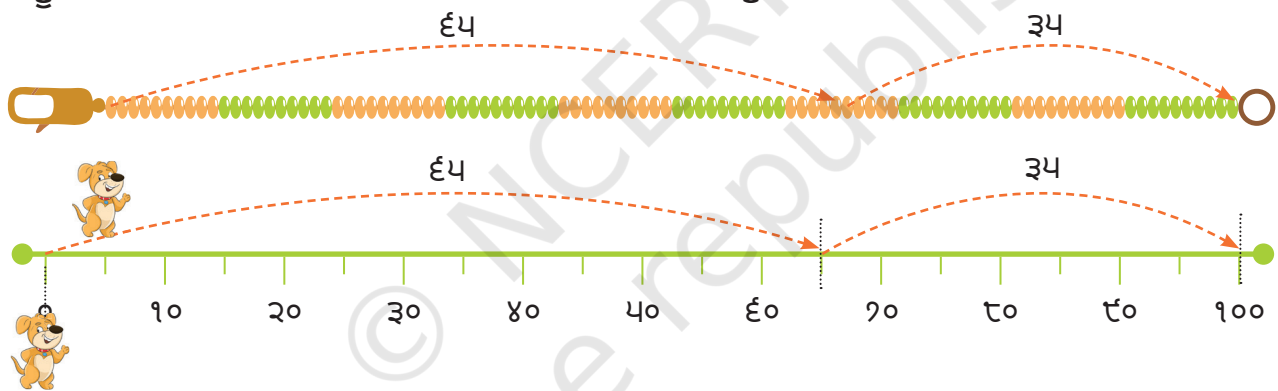

ਆਓ ਅਸੀਂ ਕਰੀਏ

੧. ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋ।

੧੦੦ ਬਣਾਉਣਾ	ਨੰਬਰ ਵਾਕ
	੭੦ ਅਤੇ ੩੦ ਮਿਲਕੇ ੧੦੦ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ
	___ ਅਤੇ ___ ੧੦੦ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ
	___ ਅਤੇ ___ ੧੦੦ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਭੇਲੂ ਨੇ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ੬੫ 'ਤੇ ੩੫ 'ਤੇ ਹੋਰ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ੧੦੦ ਪੁਰੇ ਕੀਤੇ।

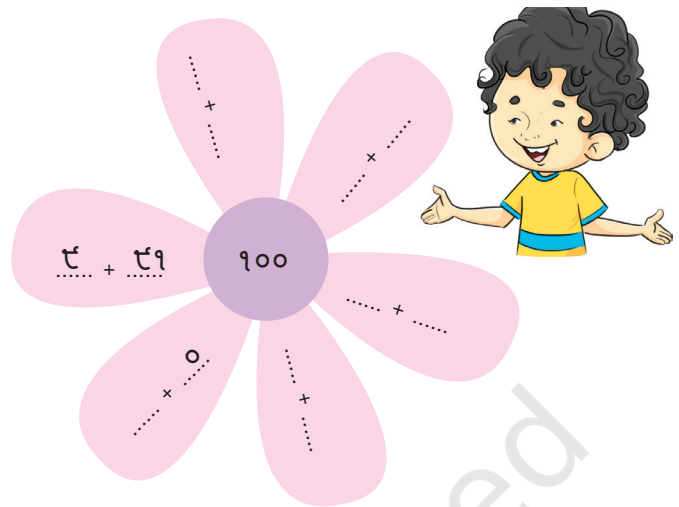
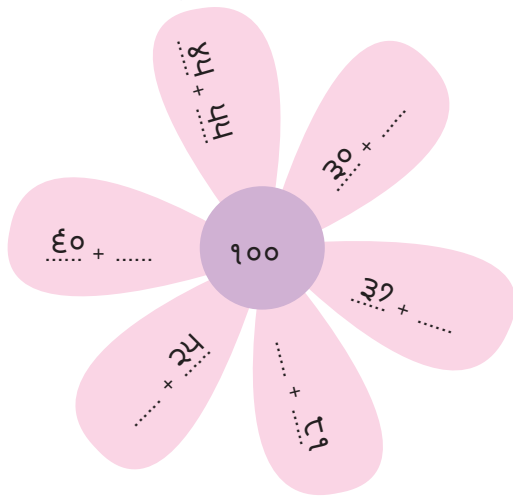
ਇਸ ਨੰਬਰ ਵਾਲੀ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ੧੦੦ ਬਣਾਓ।

੨. ਮਾਚਸਟਿਕ ਬੰਡਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਿੱਲਾਡੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ੧੦੦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਨੂੰ ਭਰੋ।

੬੦ ਅਤੇ ੪੦ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ	੪੫ ਅਤੇ ੧੦੦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
..... ਅਤੇ ੨੫ ੧੦੦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।	 ਅਤੇ ੮੫ ੧੦੦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
..... ਅਤੇ ੧੦੦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।	 ਅਤੇ ੧੦੦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

੩. ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਖੜੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨੰਬਰ ਲਿਖੋ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਕ ਪੰਖੜੀ ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ ੧੦੦ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ।

ਆਓ ਪੜਚੋਲ ਕਰੀਏ

ਕਿੰਨੇ ੧੦੦ ਹਨ?

੧. ਮਾਰਿਸ ਸਟਿਕਸ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਡੱਬਾ ਖੋਲ੍ਹੋ।

- ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਸ ਸਟਿਕਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਓ:
- ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਸ ਸਟਿਕਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ:
- ਤੁਹਾਡਾ ਅਨੁਮਾਨ ਕਿੰਨਾ ਨੇੜੇ ਸੀ?
- ਮਾਰਿਸ ਸਟਿਕਸ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਡੱਬਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ੧੦੦ ਮਾਰਿਸ ਸਟਿਕਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਿਲੇਗਾ? ਡੱਬੇ।

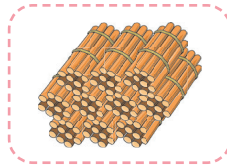
੨. ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਬੀਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜਮਾਂਹ, ਛੋਲੇ ਆਦਿ।

- ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਓ:
- ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ:
- ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਬੀਜ ਕੁੱਲ ੧੦੦ ਬੀਜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ? ਮੁੱਠੀ ਭਰ।

ਕੀ ਇਹ 100 ਹਨ?

ਜੀ ਹਾਂ, 10 ਸਟਿਕਾਂ ਦੇ 10 ਬੰਡਲ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 100 ਦਾ ਇੱਕ ਬੰਡਲ।

ਆਉ ਟੇਬਲ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੀਏ ਅਤੇ 100 ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨੰਬਰ ਲਿਖਣਾ ਸਿੱਖੀਏ। ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋ।

	100 ਅਤੇ 1 ਇੱਕ ਸੌ ਇੱਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।	101
	100 ਅਤੇ 2 ਇੱਕ ਸੌ ਦੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।	102
	100 ਅਤੇ 3 ਇੱਕ ਸੌ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।	103
	100 ਅਤੇ 4 ਇੱਕ ਸੌ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ?	104
	100 ਅਤੇ 5 ਇੱਕ ਸੌ ਪੰਜ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ?	
	100 ਅਤੇ 6 ਇੱਕ ਸੌ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ?	106
	100 ਅਤੇ 7 ਇੱਕ ਸੌ ਸੱਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ?	
	100 ਅਤੇ 8 ਇੱਕ ਸੌ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ?	108
	100 ਅਤੇ 9 ਇੱਕ ਸੌ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ?	
	100 ਅਤੇ 10 ਇੱਕ ਸੌ ਦਸ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ	110

ਪੰਨੇ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਨੰਬਰ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋ।

128

120

117

114

112

111

ਆਓ ਅਸੀਂ ਕਰੀਏ

- ਆਓ ਮਾਚਿਸਸਟਿਕ ਬੰਡਲਾਂ ਅਤੇ ਖੁੱਲੀਆਂ ਸੀਖਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ 100 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨੰਬਰ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀਏ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ, ਬੰਡਲਾਂ ਅਤੇ ਖੁੱਲੀਆਂ ਡੰਡੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੰਬਰ ਲਿਖੋ।

ਬੰਡਲ ਅਤੇ ਸਟਿਕਸ	ਮਾਚਸਟਿਕ ਬੰਡਲ			ਨੰਬਰ
	100	10s	1s	
	1	2	3	123
				
				
				
				
				104
				
				120

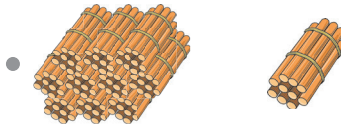
ਇਸ ਟੇਬਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੋਟਬੁੱਕ ਵਿੱਚ 140 ਤੱਕ ਵਧਾਓ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਾਂਝੇ ਵੇਖਦੇ ਹੋ?

ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਬੰਡਲਾਂ ਅਤੇ ਖੁੱਲੀਆਂ ਡੰਡੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਓ।

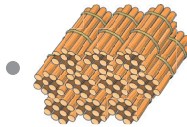
੧੦੧

•

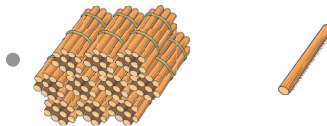
੧੧੬

•

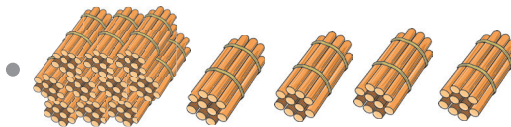
੧੧੦

•

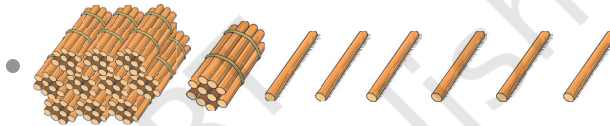
੧੦੦

•

੧੪੦

•

ਓ! ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਘੜਾ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਧ ਕਰੇਗਾ।
ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ।

ਭੇਲੂ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਘੜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਭੇਲੂ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਘੜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ

੧੨੭
੧੦੯
੧੩੪

੧੨੮
.....
.....

੧੦੫
.....
੧੦੦

.....
੧੫੦
.....

ਨੰਬਰ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਨੰਬਰ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰ ਦੱਸੋ।

- ੧੨੫ 'ਤੇ ਤੀਰ ਲਗਾਓ।
- ੧੧੨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਬਣਾਓ।
- ੧੪੯ 'ਤੇ ਹੱਸਦਾ ਚਿਹਰਾ ਲਗਾਓ।
- ੧੩੭ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਲਗਾਓ।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਖੇਡੀਏ

ਤਾੜੀਆਂ ਵਜਾਓ

, ਚੁੱਟਕੀ ਵਜਾਓ

ਅਤੇ ਥੱਪੜ ਮਾਰਨਾ

ਮੈਂ ਤਾਲੀ, ਚੁੱਟਕੀ ਅਤੇ ਥੱਪੜ
ਮਾਰ ਕੇ ਨੰਬਰ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।
ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਓ
ਜੇ ਮੈਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।

ਇੱਕ ਤਾਲੀ ੧੦੦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਚੁੱਟਕੀ ੧੦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਥੱਪੜ ੧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਦੋ ਤਾੜੀਆਂ ੨੦੦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਦੋ ਚੁੱਟਕੀਆਂ ੨੦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਦੋ ਥੱਪੜ ੨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਇਸ ਖੇਡ ਨੂੰ ਦੋ ਟੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡੋ। ਇੱਕ ਟੀਮ ਤਾਲੀ,
ਚੁੱਟਕੀ ਅਤੇ ਥੱਪੜ ਮਾਰ ਕੇ ਨੰਬਰ ਦਿਖਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਟੀਮ ਇਸ
ਨੰਬਰ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਏਗੀ।

ਉਦਾਹਰਨ: ਤਾਲੀ-ਚੁੱਟਕੀ, ਚੁੱਟਕੀ-ਥੱਪੜ, ਥੱਪੜ, ਥੱਪੜ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ-੧੨੩
(ਇਕ ਸੌ ਤੇਈ)

ਆਓ ਹੁਣ ੧੫੦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਗਿਣਦੇ ਹਾਂ।

ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਰੂਪ	ਮੈਚਸਟਿਕਸ ਬੰਡਲ			ਨੰਬਰ ਵਾਕ	ਨੰਬਰ ਦਾ ਨਾਮ
	੧੦੦	੧੦s	੧s		
	੧	੫	੦	੧੫੦	ਇਕ ਸੌ ਪੰਜਾਹ
	੧	੫	੧	੧੦੦ ਅਤੇ ੫੧	ਇਕ ਸੌ ਇਕਵੰਜਾ
				੧੦੦ ਅਤੇ ੫੨	ਇਕ ਸੌ ਬਵੰਜਾ
	੧		੩	੧੦੦ ਅਤੇ	ਇਕ ਸੌ ਤਰਵੰਜਾ
	੧	੫		੧੦੦ ਅਤੇ	ਇਕ ਸੌ ਚਰਵੰਜਾ
	੧	੫		੧੦੦ ਅਤੇ ੫੫	ਇਕ ਸੌ ਪਚਵੰਜਾ
	੧		੬	 ਅਤੇ ੫੬	ਇਕ ਸੌ ਛਪੰਜਾ
		੫	੭	੧੦੦ ਅਤੇ	ਇਕ ਸੌ ਸਤਵੰਜਾ
				 ਅਤੇ	ਇਕ ਸੌ ਅਠਵੰਜਾ
				 ਅਤੇ	ਇਕ ਸੌ ਉਨਾਹਟ

ਇਸ ਟੇਬਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੋਟਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ੨੦੦ ਤੱਕ ਵਧਾਓ। ੨੦੦ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ?

ਆਓ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਘਰ ਕਰੀਏ

ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਭਾਂਡੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਕਟੋਰੇ ਨੂੰ ਬੀਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜਮਾਂਹ ਜਾਂ ਛੋਲੇ ਆਦਿ ਨਾਲ ਭਰੋ।

ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਭਾਂਡੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖੋ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਬੀਜ ਹਨ। ਤੁਹਾਡਾ ਅਨੁਮਾਨ: ਬੀਜ।

ਹੁਣ ਗਿਣੋ ਅਤੇ ਦੇਖੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਅਨੁਮਾਨ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਕਿੰਨਾ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੇ ਬੀਜ।

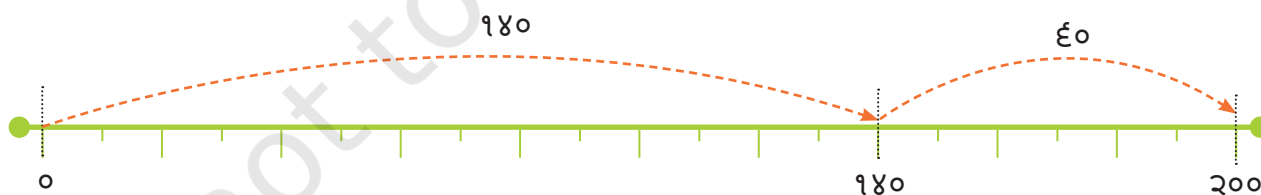
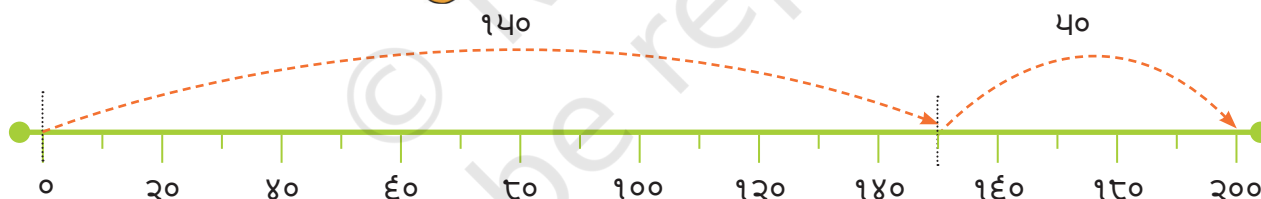
ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ੨੦੦ ਬੀਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਭਾਂਡਾ ਭਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਤੁਹਾਡਾ ਅਨੁਮਾਨ: ਵਾਰ।

ਮੈਂ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ
ਨੰਬਰ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਵੀ
੨੦੦ ਰੁਪਏ।

$$੧੪੦ + ੪੦ = ੨੦੦$$

$$੧੪੦ + ੬੦ = ੨੦੦$$

ਪੱਥਰਾਂ 'ਤੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਲਿਖੋ।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਕਰੀਏ

ਛਲਾਰਾਂ ਵਾਲੀ ਖੇਡ

- ਨੰਬਰ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ੫ ਦੀਆਂ ਛਾਲਾਂ ਵਾਹੋ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨੰਬਰ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਨੰਬਰ ਲਿਖੋ।

- 20 ਦੀਆਂ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨੰਬਰ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਲਿਖੋ।

- ਟੇਬਲ ਨੂੰ ਭਰੋ।

1 ਘੰਟਾ	ਨੰਬਰ	1 ਵੱਧ
	੧੬੦	
	੧੨੯	
	੧੮੭	
	੧੩੪	
	੧੫੮	

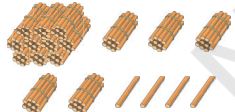
੪. ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸੋ।

ੳ. ੧੨੫ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਾਚਿਸ ਸਟਿਕ ਬੰਡਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

ਅ. ਇੱਕ ਮਾਲਾ ਦੇ ਮਣਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ੧੪੫ ਬਣਾਓ।

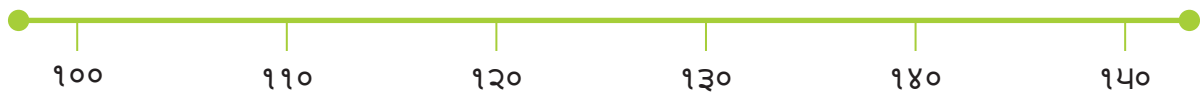
ੲ. ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ੧੭੦ ਬਣਾਓ।

੫. ਖਾਲੀ ਡੱਬਿਆਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭਰੋ।

ਨੰਬਰ	ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਰੂਪ	ਮਾਚਸਟਿਕ ਬੰਡਲ			ਨੰਬਰ ਵਾਕ
		੧੦੦	੧੦s	੧s	
੧੧੪					੧੦੦ ਅਤੇ ੧੪ ਹੋਰ
					੧੦੦ ਅਤੇ ੩੨ ਹੋਰ
					
੧੭੨					
੧੦੮					
					੧੫੦ ਤੋਂ ੩੦ ਵੱਧ
		੧	੬	੦	

੬. ਨੰਬਰ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕਰੋ।

ੳ. ੧੦੯, ੧੧੨, ੧੨੪, ੧੩੪, ੧੪੬

ਅ. ੧੫੫, ੧੬੩, ੧੭੮, ੧੮੯, ੧੯੮

ੲ. ੧੨੫, ੧੪੨, ੧੫੩, ੧੭੪, ੧੯੯

